

preview

3:23

De weg naar het einde..

Roeland Wijkhuizen

*‘Ik wil je uitnodigen om eens bij jezelf binnen te
kijken zonder jezelf te veroordelen.’*

Inleiding

Aan de basis van dit boek liggen de ware gebeurtenissen van Willem van Nieumeghen, een kleermaker in het begin van de zestiende eeuw, die de weg naar Santiago de Compostela en Kaap Finisterre gaat om zijn geliefde te vinden. Gaandeweg wordt hij een echte pelgrim en spirituele zoeker.

Hij heeft vele betekenisvolle gesprekken en ervaringen waardoor Willem tot steeds diepere levensinzichten komt. Het boek eindigt niet eerder dan na twee epilogen.

Deze preview biedt je een paar fragmenten uit het boek, namelijk van dag 1 en vervolgens van de dagen 27, 28, 29 en 65.

Dag 1.

Ik neem een nieuw blad om te schrijven en ik noem het dag 1. Welke datum is het vandaag? Het is donderdag, donderdag de eerste. Meer is niet nodig, want deze dag is het begin van mijn nieuwe leven: mijn besluit staat!

Vandaag ben ik nog niet buiten geweest, ik schrijf aan mijn tafel bij het licht van een olielamp. De kleine ramen laten niet voldoende zonlicht naar binnen in de smalle straat in het centrum waar ik woon. De kleine ramen en dikke muren zorgen voor weinig verlies van warmte in de winter en maken de woning in de zomer niet te warm, maar daglicht stroomt maar mondjesmaat binnen. Door het raam zie ik wolken langs de hemel drijven aan het begin van een nieuw jaargetijde, aan het begin van mijn nieuwe leven. De wolken drijven weg zoals ook de dag van gisteren en eergisteren op hun beurt wegdrijven.

Gisteren was ik met het personeel nog hard aan het werk om de laatste hand te leggen aan de kleding van de hertog en hertogin Van Egmond. Vanmorgen was ik samen met Nicolaas en Margreet op het kasteel. Zij zijn mijn twee toeverlaten in het atelier. Nicolaas is wat ouder dan ik zelf ben. Zijn haar wordt grijs en dat geldt ook voor zijn korte sik en snor. De meeste mannen dragen een baard of ze scheren zich, maar Nicolaas doet allebei; ik heb hem nooit anders dan met sik gezien. Margreet is jonger, echt een warme persoonlijkheid; ze kan de mooiste kleding maken, maar draagt zelf altijd heel eenvoudige jurken zonder opsmuk in een A-lijn met extra taille. Het staat haar goed en in combinatie met haar heldere blauwe ogen vind ik haar een frisse verschijning.

Toen we gisteren bij het kasteel kwamen, bleef Nicolaas bij de huishouding, Margreet ging naar hertogin Elisabeth, ik concentreerde mij op de diverse kostuums voor hertog Karel en sprak hem kort in de salon. Uit zijn humeur bleek wel dat hij

tevreden was. Hij riep zijn secretaris erbij om de financiële kant af te handelen met Nicolaas. En het moet gezegd: hij houdt zich aan de afspraken en de betaling was zeer prompt. Ik heb het geld nu in huis. En dat zal ik nodig gaan hebben in deze nieuwe levensfase.

Want ik ga op zoek naar Floor. Dat is mijn besluit. De afgelopen weken is me steeds duidelijker geworden dat ik ontzettend stom geweest ben om mijn relatie met haar te verbreken. Ik hoorde vorige maand tijdens de gildebijeenkomst dat ze de stad uit is en voorlopig ook niet terug zal komen. En ik wil haar spreken, ik moet haar spreken, omdat ik haar wil haar zo graag weer bij me hebben. Maar ze is niet hier, ik hoorde dat ze voorgaande week vertrokken is voor een pelgrimstocht naar Santiago de Compostela in Spanje. Dat zal toch minstens drie of vier maanden gaans zijn op een weg vol gevaren. Wie weet wat haar allemaal niet kan overkomen?! Zie ik haar nog terug als ik hier blijf? Ik besloot na terugkomst van de gilde bijeenkomst meteen om de betaling van de hertog te gebruiken om haar achterna te reizen op haar pelgrimstocht. Goed, ik doe mijn pelgrimsreis niet uit liefde voor de Paus en ook niet voor een plaatsje in het heerlijk eeuwig leven of tot meerdere glorie van de kerk, maar wel uit liefde. Uit liefde voor Floor.

Tenslotte, is liefde niet de ultieme reden tot het maken van een pelgrimage?

Heb ik eigenlijk nog wel recht om te spreken over liefde voor Floor? Wat is liefde? Liefde wordt vaak een emotie genoemd. Maar emoties gaan altijd voorbij. Liefde niet, hoewel, liefde kan natuurlijk ook voorbijgaan. Maar toch is het anders, liefde kan ik niet zo maar een emotie noemen; het is meer.

Ik kan nu hier op papier wel betuigen dat mijn liefde voor haar niet voorbij is gegaan, maar mag ik dat wel zeggen als ik die liefde niet getoond heb in mijn daden, als ik haar in de kou heb gezet door met Constance te beginnen? Liefde heeft met daden te maken. En toch is liefde meer dan 'daad', zoals het

meer is dan een emotie of gevoel. Liefde zou ik 'ruimte' kunnen noemen, ruimte waarin ik en de ander samen kunnen ademen en leven en genieten en... en waar ik uit weg gesprongen ben. Stom.

Morgen ga ik eerst m'n spullen en correspondentie in het atelier opruimen. Daarna zal ik een gesprek met Nicolaas en Margreet hebben over de toekomst van het atelier. En dan kan ik zaterdag gaan inpakken, naar de markt voor een paard en mijn reis verder voorbereiden voor de volgende dag. Dat is dan zondag, de eerste dag van een nieuwe week. Dat is een mooie dag voor een nieuwe stap.

Dag 27

Aandacht, aandacht! Maar het is al te laat, dat had ik me eerder moeten bedenken.

Aan de andere kant van Lot begon vanmorgen vroeg meteen de stevige klim. Gisteren was misschien toch te veel geweest. Alles deed me pijn. Ik hees mijzelf omhoog met de tanden op elkaar. Mijn gezicht moet er verbeterd hebben uitgezien, zeker omdat ik me op deze reis ook niet altijd scheer zoals ik wel gewend was. Dat vind ik thuis netter voor de klanten, hoewel velen natuurlijk een baard dragen en sommige baarden ook wel weer zo netjes geknipt zijn, dat het toch ook verzorgd staat. Goed, ik vocht mijzelf omhoog op het steile smalle pad door het bos. Boven gekomen maakte het open gebied van de afgelopen dagen plaats voor een heel kleinschalig landschap: kleine akkertjes, kleine weiljes, kleine bosjes. Alles was klein, behalve de stijging van de weg naar dit stuk toe. Gelukkig was de regen niet teruggekomen, want mijn cape was gisteren met het late zonnetje nog niet helemaal droog geworden. Ja, dat is het nadeel van wol natuurlijk. De stof is behoorlijk regendicht geworden door het vollen, maar wol droogt langzaam. Toen het landschap weer alleen maar heuvelde, probeerde ik er weer een beetje vaart in te zetten. Ik liep alleen. De paar andere pelgrims had ik achter me gelaten op de beginklim. Mijn enkels waren moe, ik was moe, maar ik ging door. En dat was niet slim. Ik had mijn aandacht er niet goed bij op het gladde pad. De klei was nog nat van

gisteren en dat leverde een glibberige weg op. Ik zat met mijn aandacht bij de kloosters en de gregoriaanse zang, die ik nu veel vaker hoor dan thuis en me op de één of andere manier kan raken... en toen lag ik een paar meter naast de weg. Stom! En dat is zachtjes uitgedrukt. Ik gleed weg van het pad met mijn rechtervoet, zette een snelle stap om m'n evenwicht te bewaren en gleed toen helemaal onderuit. Naast het pad liep de grond af en ik kwam dan ook een paar meter lager tegen een boom tot stilstand. Mijn enkel gloeide en ik zag 'm bijna opzwellen. Ik bleef zitten en probeerde mijn beide benen en voeten te bewegen. Dat ging. 'Niets gebroken,' dacht ik. Toen ik probeerde te staan kwam de pijn goed op. Ik ging weer zitten en keek om me heen naar een stevige tak. Er lag niet veel; het waren ook geen grote bossen daar. Met mijn dolk sneed ik een tak af waar ik bij kon. Met behulp van de tak probeerde ik nog eens te staan. Op één been ging dat redelijk. Ik zette een stap, maar dat lukte nauwelijks. Ik klom heel voorzichtig naar boven, ook de helling terug naar het pad was glad van de natte bladeren. Om mij heen zag ik niemand. Ik ging weer voort, maar het leek meer op hinkelen dan op lopen. De vaart was er natuurlijk helemaal uit. 'Haal ik Conques? Haal ik Floor?' vroeg ik me af alsof die twee bij elkaar zouden kunnen horen.

Nou, ik heb Conques gehaald, maar alleen dankzij een geweldige medepelgrim.

Omdat ik zo langzaam vooruit kwam, haalden anderen vanuit Estaing mij in de middag in. Eén vrouw, Marijke heette ze (weet ik nu), die mij achterop kwam, gaf mij

haar aandacht. Toen ze naast me kwam lopen, knikte ik. We hadden elkaar gisterenavond en vanmorgen vroeg even gezien. Ik wist dat ze uit Friesland kwam. 'Gevallen?' vroeg ze. 'Ja,' antwoordde ik, 'ik gleed met m'n stomme, haastige kop uit op de gladde klei.'

'Dat kan iedereen gebeuren. Heb je niets gebroken?'

Ik hield me groter dan ik was: 'Nee, alles beweegt, het gaat wel.' Ze keek me onderzoekend aan en zag - denk ik - de verbeterde trekken door mijn gespannen kaken.

'Ik neem aan dat je ook naar Conques wil,' veronderstelde ze en ik beaamde dat.

'Weet je wat,' stelde ze voor, 'het is maar een paar uur lopen. Geef mij die grote tas op je schouders. Die draag ik voor je naar de abdij.'

Ik voelde verwarring en dankbaarheid tegelijk. Een vrouw, mijn spullen afgeven, hoop dat ik het toch zou gaan halen, hulp aanvaarden, vertrouwen hebben, wantrouwen voelen. Ik begon een beetje te sputteren, maar dat liet ze niet toe. Ze was heel doortastend en ik zag haar in de ogen. Een vrij grote vrouw stond naast me; niet dik, maar wel stevig of gespierd, heldere ogen hoewel ze toch bruin waren, haar donkere haren had ze samengebonden tot een kluitje. Ze had zelf niet veel bij zich, misschien één stel kleren, meer kon het niet zijn.

'Je mag me vertrouwen,' zei ze alsof ze mijn gedachten las. 'Ik doe niets met je tas dan deze dragen. Tot Conques.'

En nog kostte het me moeite om aan te nemen wat me aangeboden werd. Geven kan soms moeilijk zijn, maar ontvangen is ook een kunst.

Maar ik deed het. Ik haalde mijn tas van mijn schouders.' Weet je wel wat je aangeboden hebt?' vroeg ik. 'Voel deze tas eens, die zal zwaarder zijn dan de jouwe. Ik vind het heel aardig van je dat je dit aanbiedt, misschien kunnen we ruilen, daar zou ik ook al mee geholpen zijn.'

'Loop 'ns een paar stappen,' zei ze, bijna gebiedend. Ik deed het en probeerde zo weinig mank te gaan. 'Je loopt zo al moeilijk genoeg om Conques te halen,' stelde ze voor zichzelf vast.

Ondertussen kwamen nog een paar pelgrims naderbij. 'Hans,' vroeg ze aan één van de drie mannen, 'wil jij deze middag mijn tas dragen? Deze man (ze wees op mij) is gevallen. Ik kan zijn spullen nemen om naar Conques te brengen als jij de mijne erbij neemt.'

En zo werd er bagage verdeeld tussen mensen die elkaar niet goed kenden midden in het Franse land. 'Dit is pelgrim-zijn,' schoot door me heen.

Ik voelde me klein, een buitenstaander. Ik was gisteren en vanochtend zo met mezelf bezig geweest, dat ik nauwelijks aandacht aan hen besteed had. Ik had ze gezien, maar niet echt gezien. Ik dacht ze niet nodig te hebben, ik dacht groter en sterker te zijn. Wat een vergissing!

Ze bleven bij me lopen vanmiddag. Ik zonder bagage behalve de ene tas om mijn heupen, zij bepakt. Na een tijdje zwijgend naast elkaar voortbewogen te hebben, begon ik mijn excuses te maken. Excuses, dat ik mezelf belangrijker geacht had en dat ik zo egocentrisch geweest was. Ze zeiden niet zo veel, maar ik voelde geen afweer. Ik leek er nu gewoon bij te horen. En zo kwamen

we aan in Conques met de heel grote abdij en de mooie kerk waar het altaar in het midden van de kerk gebouwd was. Maar voor ik de kerk zag, stuurde de gastenpater een monnik naar mij toe om mijn enkel te bekijken. De pijn was in de middag erger geworden door het lopen; de enkel en voet zagen er ook nog dikker uit. In een aparte kamer deed ik mijn maillot uit en liet ik er naar kijken. Het zag blauw en paars, de huid stond strak door de zwelling. Voorzichtig probeerde de man de voet heen en weer te bewegen, maar ook kleine beweginkjes deden mij veel pijn. 'Oh la la.' Veel meer dan dat hoorde ik eerst niet. De broeder haalde een windsel en bond dat om de voet en de enkel. Hij zei dat ik er nu eigenlijk helemaal niet op mag staan, ook niet een klein beetje. Morgen verder lopen was uitgesloten. Hij sprak resoluut. Ik werd behoorlijk woest op mezelf, maar hield dat in. Toen ik weer bij de anderen was, vertelde ik wat ik gehoord had: Morgen en waarschijnlijk ook wel overmorgen zou ik niet verder mogen gaan. Ze leefden met me mee, te meer omdat ik deze middag wel iets verteld had over Floor, die ik achterna gereisd ben. Wanneer ik dit stomme ongeluk van een positieve kant probeer te bekijken, dan heb ik door het ongeluk morgen tijd om met meerdere broeders te spreken om te zien of iemand zich een vrouw als Floor herinnert.

Dag 28

Het was voor mijn gevoel een tijd geleden dat ik in de ochtend mijn spullen niet bij elkaar pakte. Ik mocht in het klooster blijven. Ik was immers een officiële pelgrim: ik liep en had een kaart. Dezelfde monnik van gisteren keek na de mis en het ontbijt weer naar mijn enkel en voet. De pijn was niet minder en de zwelling nauwelijks. Nadat hij gekeken had, draaide hij er weer een windsel omheen. Toen kwam hij naast me zitten. Ik verbaasde me over de rust die deze man uitstraalde. Ik ben zelf vaak nogal druk, in ieder geval in mijn hoofd en deze weken leef ik helemaal met een soort haast in mijn binnenste vanwege Floor.

En de monnik kijkt me aan: 'François je m'apelle.' Hij zal mijn frustratie over het feit dat ik niet verder kon en afscheid had moeten nemen van de Friezen, die mij zo geholpen hadden, kunnen zien. 'Een pelgrimage is niet alleen maar het bereiken van het einddoel,' begint hij. 'Een pelgrimsreis is meer dan dat, het is onderweg zijn. De weg zou je ook een doel kunnen noemen.' Hij noemt een zekere Cassianus, die in de vierde eeuw een grondlegger was geweest van het monnikendom in Europa. Ik ken die naam niet, heb er van Freek ook nooit over gehoord. Ik zet mijn haast gevoelens overboord, vandaag zal ik toch hier moeten blijven. Laat ik dan luisteren naar wat François me te zeggen heeft. Hij vertelt dat Cassianus geschreven heeft over het bouwen van een koepelgewelf, dat hij als een symbool zag voor het leven.

Ik kan het natuurlijk niet helemaal letterlijk verwoorden, maar wat hij zei begrijp ik als volgt: Wanneer ik een koepelgewelf in een kerk bouw, moet ik heel precies het midden in het oog houden terwijl ik de stenen in het rond metsel. Ik ben dus bezig met het aandachtig metselen van een muur, maar tegelijk is mijn aandacht ook gericht op de nok van het gewelf. Wanneer ik dat uit het oog verlies, zal ik nooit een stenen muur kunnen bouwen in een mooie cirkel, die ook nog eens met iedere nieuwe laag stenen kleiner wordt totdat de laatste steen helemaal bovenaf de koepel afdicht. Zo, vertelt hij, zijn er doelen en doelen. Er is een uiteindelijk einddoel, dat ik in het oog moet houden, maar even belangrijk is het nabije doel, namelijk het aandachtig metselen en de rij stenen waar ik nu mee bezig ben goed plaatsen. Cassianus gebruikt daar verschillende woorden voor: 'telos' en 'skopos'. De 'telos' is het verre einddoel, de skopos zijn de werkdoelen, die allemaal samen tot het einddoel leiden. Of in pelgrimstermen gesproken: Santiago en de weg er naar toe. Het één kan niet zonder het ander. Het einddoel is niet te bereiken zonder de werkdoelen tussentijds en de werkdoelen tussentijds zijn zonder betekenis zonder het einddoel. In feite kun je dus zeggen dat in ieder werkdoel, in ieder stukje weg dat je aflegt, het einddoel al besloten ligt. Ik beaam dat ik wel eerder had gehoord over het belang van 'onderweg zijn' voor een pelgrim. En ik beken de monnik het daar ook wel moeilijk mee te hebben omdat ik me voortgedreven voel. François blijkt een goed luisteraar. Hij haakt daar op in. 'Precies,' zegt hij, 'de koepelbouwer voelt zich ook gedreven door het

einddoel dat hij voor ogen heeft en hij heeft er weet van dat het einddoel in feite ook het begin geweest is. Het einddoel staat als een motivatie aan het begin van de weg, het einddoel weerspiegelt zich in de werkdoelen onderweg en het einddoel komt manifest tot leven aan het einde van de weg. Het einddoel is dus overal.'

Ik zeg dat ik dat een heel mooie gedachte vind, maar dat de praktijk mijns inziens toch wat anders ligt en wil hem dat na een korte innerlijke aarzeling uitleggen. Hij moedigt me daartoe ook aan met een gebaar van zijn arm. Ik vertel hem daarom dat ik niet zó maar op reis ben naar St. Jacques de Compostelle, dat ik niet eens weet of ik ooit wel in St. Jacques zal gaan aankomen, omdat mijn werkelijke doel niet die stad is, maar de vereniging met Floor. 'En ik ben niet samen met Floor, de telos is er dus niet,' protesteer ik. Het klinkt wel mooi als François het uitlegt, maar het is niet de realiteit: 'Floor is daar en ik ben hier en op deze manier kom ik niet dichterbij haar toe.' Ik voel meteen weer boosheid opkomen op mijn stomme misstappen van gisteren, boosheid over mijn stomme mistappen in Nieuwmechelen. Ik hoor zelf al dat de boosheid merkbaar is in mijn stem.

Hij kijkt me aan, zwijgt een ogenblik terwijl zijn vriendelijke blauwe ogen op mij blijven rusten. Er is geen spoor van veroordeling in zijn gezicht. 'Je bent serieus, gevoelig ook,' spreekt hij. 'Ik wil je uitnodigen om eens bij jezelf binnen te kijken zonder jezelf te veroordelen.'

Ja, het is waar wat hij zegt, ik kan Floor in mij aanwezig voelen. Hij zegt dat de misstappen bijgedragen hebben tot mijn gevoel van verbondenheid. Hij ziet het zo: Er is

een verbondenheid tussen Floor en mij, die ik mij in het begin niet of niet voldoende bewust geweest ben. Daardoor kon ik met haar breken en vanaf dat moment voelde ik wel degelijk dat er iets gebroken is, dat daarvoor nog heel geweest is. Het zijn dus mijn eigen misstappen waardoor ik de verbondenheid ben begonnen te voelen. In die zin zijn de misstappen niet voor niets geweest: ze dragen bij aan het uiteindelijke doel en dat is de verbondenheid met Floor. Ja, het klinkt heel mooi, maar ik zeg François als een tegenwerping: 'Maar is dit niet zoiets als links afgaan terwijl je weet dat je naar rechts moet en dan na nog twee keer links afgegaan te zijn doodleuk zegt dat je toch gewoon op de goede weg zit?' 'Neen,' hij klinkt beslist, 'jij hebt jouw verbondenheid kennelijk maar niet bewust kunnen worden zonder de fouten die je maakte. Ik noem het fouten, omdat je Floor er mee gekwetst hebt en het je taak is om de kwetsuren die je veroorzaakt voor de ander zo mogelijk te verzachten zoals je nu ook voor je voet moet zorgen. Maar ik kan je fouten ook lessen noemen, ik kan ze zien als een skopos op de weg naar de telos. Juist door je misstappen, zoals je ze zelf noemt, - en het klinkt paradoxaal, ik weet het - weet je nu wat liefde tussen twee mensen is. Je misstappen hebben je letterlijk en figuurlijk in beweging gebracht. En nu ben je hier. Je bent boos op jezelf vanwege je voet, maar je voet houdt je nu een goede les voor: je kunt je voet ook dankbaar zijn, want hij wijst je erop dat je in je te grote haast om je telos te bereiken de skopos wil overslaan zonder te beseffen dat je met de skopos ook de telos zelf teloor laat gaan.'

Hij sluit het gesprek af: 'Ik vind het genoeg voor vandaag, broeder.' En hij legt een hand op mijn schouder. Het voelt stevig en warm. We staan op. Ik ben een hoofd groter, maar hij twee hoofden wijzer. 'Ga vanmiddag naar de gastenpater en beschrijf Floor voor hem. Heel veel pelgrims komen hier, dus wellicht dat hij iets weet. Je voet was vanmorgen nog dik, dus je blijft hier morgen ook. Dan zullen we nog eens samen spreken.'

En daar sta ik, op één been en de stevige tak van gisteren, ik kijk hem na terwijl hij de gang uitloopt, een deur opent en verdwijnt, mij achterlatend met antwoorden en nieuwe vragen.

Het middageten bleek in het klooster ook een warme maaltijd te zijn, die me goed smaakte. Ik at het samen met de monniken.

Daarna ging ik naar de gastenpater zoals François gesuggereerd had. Hij meende na mijn beschrijving van Floor echt dat hij haar gezien had, al was dat al meer dan een week geleden. Het kwam niet zo vaak voor dat een vrouwelijke pelgrim alleen de weg naar St. Jacques ging. Floor is hier dus ook geweest! Ik kon haar haast aanraken in mijn gedachten! Ik hinkte terug naar de grote zaal, en ik voelde wel hoe mijn haast weer terugkwam. Daar was nu geen plaats voor. Ik zou de haast kunnen zien als een teken van verbondenheid. Dat deed me goed. En gaf wat rust.

In de loop van de middag kwamen er twee pelgrims aan. Ik groette ze nu en keek ze recht aan. Ik wilde niet nog eens de fout maken van Estaing door mij niets aan te trekken van medepelgrims.

Inmiddels verdwijnt het daglicht achter de groene heuvels rondom het klooster. Zoveel heuvels scheiden mij van Floor en tegelijk zijn we beiden op één en dezelfde weg.

Morgen is een nieuwe dag. Floor zou verder kunnen trekken, ik niet. En toch blijft het één weg.

Uit dag 29

In de middag trok ik mij terug op bed, want mijn been horizontaal houden was toch het beste. Ik pakte het papier dat François me gegeven had en las:

*Het symbool van het kruis is als volgt te verstaan:
De verticale lijn is het beeld voor het hemelse
en de horizontale lijn is het beeld voor de aarde.
In het kruis raken hemel en aarde elkaar.*

Wanneer ik op aarde rondloop...

...De rest van deze tekst kun je in het boek lezen...

Wat een tekst! Het is helemaal nieuw en toch heeft het ook iets vertrouwds. Ik kan Freek erin horen en bedenk hoe jammer het is dat we hier niet samen zijn. De hemel is zo ver nog niet en de aarde niet laag.

Uit dag 62

...Ik besloot gewoon door te lopen en kwam na goed twee uur in Reliegos. Het was nog ochtend op de Spaanse hoogvlakte waar nu toch weer iets meer bedrijvigheid en menselijke aanwezigheid te bespeuren viel vergeleken met de afgelopen dagen. Ik ging de kerk binnen en zat daar een tijdje. Rust daalde in mij neer. Na mijn middageten liep ik door tot ik het ommuurde Mansilla de las Mulas bereikte. Ik ging de poort door. Het was een levendig plaatsje met twee kloosters en een paardenmarkt. Ik bleef in het kleine centrum en bekeek een paar paarden, die te koop werden aangeboden. 'Hoe zou het met Marie zijn?' vroeg ik me af. Zie ik haar nog als ik daar op de terugweg langskom? Ik stopte mijn gedachten: ik ben nog op de heenweg, nu is nu.

Ik klopte, hoewel het nog best vroeg was, aan op de deur van een klooster van de augustijnen. Ik kon daar de nacht doorbrengen. Ik was de eerste pelgrim, die zich vandaag meldde. De pater die zich over de pelgrims ontfermde, had alle tijd, zo leek het. Hij bleek Frans te spreken en toen ik zei dat zijn rust mij opviel, zei hij dat haast iets is dat we zelf maken.

Centraal in het gedachtegoed van de augustijnen staat harmonie. De pater vertelt me, dat volgens deze orde ook harmonie iets is dat je zelf maakt. Je kunt niet zo maar zeggen, dat er ergens waar jij bent wel of geen harmonie is alsof je daar geen deel aan hebt. Er kan harmonie zijn wanneer jij de harmonie wilt zien of deze bewerkstelligt. Er is geen harmonie wanneer je die niet wilt zien. Het komt er op neer, dat hij zegt dat je kunt zien wat je wilt zien. Als ik rondloop met onweer op mijn gezicht en kattig ben, dan ontmoet ik ook mensen, die kortaf zijn. Ben ik daarentegen vriendelijk en treed ik mensen met vriendelijkheid tegemoet, dan ontmoet ik ook

vriendelijkheid. Zoals ik de wereld zie, zo verschijnt deze aan mij. En dan zegt deze pater Jean Michel: 'En om te reageren op je eerste opmerking, volgens mij gaan haast en harmonie niet samen. Ik kies voor harmonie en zet de haast van mij af.'

'Maar je kunt toch wel eens haast hebben zonder daar voor te kiezen? Ik kan toch onderweg buiten mijn schuld en geheel zonder daartoe het initiatief gegeven te hebben, opgehouden zijn waardoor ik te laat op een afspraak dreig te komen?' vraagt ik hem. 'Dan heb ik toch haast, of ik dat nu wil of niet?'

'Dan is er de keuze of je jezelf laat meevoeren met de haast, die je voelt of dat je op dat moment accepteert dat je te laat gaat komen. Wanneer je kiest voor de acceptatie van dat wat er is, blijf je in harmonie en kun je jezelf vanuit die harmonie in alle vriendelijkheid verontschuldigen bij degene met wie je de afspraak had en waar je te laat verschijnt. Wanneer je kiest om als het ware in de haast te schieten door je er door te laten meevoeren, dan ontstaat er een strijd en houdt de stroming op. Zo min als harmonie en haast samengaan, zo min gaan stroming en strijd samen.'

'Als ik het goed begrijp,' reageer ik, 'liggen harmonie en acceptatie heel dicht bij elkaar.'

'Wie kan accepteren, vindt harmonie; wie niet kan accepteren, kan alleen maar vergeefs naar harmonie zoeken en zal deze nooit vinden tot het moment waarop hij dat accepteert en dan zal hij op datzelfde moment in zichzelf merken, dat hij de harmonie gevonden heeft,' zegt Jean Michel.

Na ons gesprek dacht ik over zijn woorden na en bracht ze in verband met mijn zoektocht naar Floor. Ik kwam tot een voorlopige conclusie en probeerde in mezelf te voelen of ik daar iets mee kon: 'Ik zal Floor dus kunnen vinden op het moment, dat ik accepteer, dat ik haar niet kan vinden.' Het zal dan natuurlijk om waarachtige acceptatie moeten gaan. Werkt het zo? Zit het universum zo in elkaar?

Verder lezen?

*'De weg naar het einde...'
is beschikbaar als e-pub bestand en ook in een
pdf-versie. De prijs van dit e-boek is € 7,50.*

Je kunt het bestellen door het sturen van een e-mail naar boek@aandachtswegen.nl. Vermeld daarbij ook of je de voorkeur geeft aan een e-pub of pdf bestand. We sturen je dan een bevestiging en een bankrekeningnummer. Na ontvangst van het bedrag, zenden we je graag het gevraagde bestand toe.

Onze boekbestanden bevatten geen leesbeveiliging; we vertrouwen erop dat wie het boek koopt, het niet zomaar doorgeeft aan anderen, oftewel dat wie het leest, ook bereid is om het gevraagde bedrag over te maken.

Dankjewel

Over de auteur

Drs. Roeland Wijkhuizen (theoloog) zag in 1959 opnieuw het aardse licht. Hij werkte in het onderwijs, bij de overheid, voor diverse bedrijven en in de Protestantse Kerk.

In 2006 ging hij met zijn partner Titia de Bot de pelgrimsweg naar Santiago de Compostela en Cabo Finisterre.

In 2008 traden zij in het huwelijk en begonnen hun activiteiten via aandachtswegen.nl. Hij richt zich op geestelijke begeleiding (soul friendship) en kerkelijke vieringen, zij op cranio sacraal behandelingen en energetische heelwijzen.

Dankjewel

Voor je interesse

